

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Ndob/5/2025
Identifikačné číslo spisu:	6123249033
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6123249033.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a JUDr. Andrey Sedlačkovej v spore žalobkýň : 1/ TSS GRADE, a.s., Dunajská 48, 81108 Bratislava, IČO: 35 802 723, 2/ Metrostav a.s., Koželužská 2450/4, Libeň, 180 00 Praha 8, Česká republika, IČO: 000 14 915, podnikajúcej na území Slovenskej republiky prostredníctvom Metrostav a.s. - organizačná zložka Bratislava, Mlynské Nivy 68, 821 05, Bratislava, 3/ Swietelsky-Slovakia spol. s r.o., Mokrán záhon 4, 821 04 Bratislava, IČO: 00 896 225, 4/ : ELZA - Elektromontážny závod Bratislava a. s., Račianska 162, 831 54 Bratislava, IČO: 31 322 999, žalobkyne 2/ až 4/ zastúpené žalobkyňou 1/, proti žalovanému : Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, Primaciálne námestie 1, IČO: 00 603 481, zastúpenému : Hillbridges, s. r. o., Gorkého 4, 811 01 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 799 327, o zaplatenie 577 557,93 eura s príslušenstvom, v konaní vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. B1-36Cb/29/2023, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica vedenom pod sp. zn. 28Up/302/2023, takto

rozhodol:

Príslušným na prejednanie a rozhodnutie sporu je Mestský súd Bratislava III.

Odôvodnenie

1. Súdny spis bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) predložený z dôvodu nesúhlasu Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica postupom podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Z písomnosti Mestského súdu Bratislava III vyplýva, že dôvodom nesúhlasu je predčasnosť postúpenia sporu z upomínacieho súdu s ohľadom na spornosť zastúpenia žalobkýň v intenciách § 91 CSP. Argumentoval tým, že žalobkyňa 1/ nie je zapísaná v zozname vedenom Slovenskou advokátkou komorou, pričom v danom prípade ide o spor medzi podnikateľmi pri výkone ich podnikateľskej činnosti, v ktorom zástupcom strany v zmysle § 91 CSP môže byť len fyzická osoba. Mal za to, že v kontexte daného ustanovenia sa Okresný súd Banská Bystrica nevysporiadal so zastúpením žalovanej. V prejednávacom prípade nebolo sporné, že ide o spor medzi podnikateľmi pri výkone ich podnikateľskej činnosti.

2. K postúpeniu sporu z Okresného súdu Banská Bystrica došlo v rámci upomínacieho konania postupom podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 307/2016 Z. z.“) na Okresný súd Bratislava I ešte pred tzv. reformou súdnej mapy zavedenou zákonom č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov a zákonom č. 398/2022 Z. z. ktorým sa mení zákon č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Z písomnosti Okresného súdu Banská Bystrica o postúpení veci nevyplyva dôvod, pre ktorý došlo k postúpeniu.

3. V dôsledku tzv. reformy súdnej mapy došlo nielen k zmene označenia bratislavských okresných súdov na mestské sudy (okrem Okresného súdu Bratislava V, ktorý sa zrušil), ale tiež k prerozdeleniu vecí vedených na pôvodných bratislavských okresných súdoch medzi jednotlivé bratislavské mestské sudy podľa ich povahy (§ 18n ods. 1 a 2 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvody súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov). Okrem iného v obchodnoprávných veciach prešiel výkon súdnictva na Mestský súd Bratislava III.

4. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III podľa § 43 ods. 2 CSP prejednal spor o príslušnosť a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu nie je dôvodný.

5. Podľa § 12 ods. 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

6. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

7. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

8. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvody súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 371/2004 Z. z.“), sídlom Mestského súdu Bratislava I je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

9. Podľa § 3 ods. 2 písm. a) zákona č. 371/2004 Z. z., sídlom Krajského súdu v Bratislave je mesto Bratislava; jeho obvod tvoria obvody mestských súdov podľa § 2 ods. 1 až 4.

10. Podľa § 22 písm. a) CSP, na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

11. Z písomnosti o nesúhlase s postúpením sporu vyplýva námietka nesplnenia podmienok pre pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa CSP, a teda že ostala zachovaná kauzálna príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica. S touto sa však najvyšší súd nestotožňuje.

12. Návrh na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní podala žalobkyňa 1/, a to prostredníctvom na to určeného elektronického formulára ako splnomocnená zástupkyňa žalobkyní 2/ až 4/, prílohou ktorého bol „Návrh na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní“ zo dňa 22. februára 2023 v listinnej podobe. Návrh autorizovala poverená zamestnankyňa žalobkyne 1/, pričom ďalšími listinami priloženými k formuláru sú aj príslušné poverenie a splnomocnenie udelené žalobkyni 1/ na zastupovanie žalobkyní v konaní.

13. Okresný súd Banská Bystrica nepristúpil k odstraňovaniu väd návrhu v zmysle § 5 zákona č.

307/2016 Z. z., ale vydal platobný rozkaz, a to v prospech žalobkýň 1/ až 4/. Z ďalšieho postupu Okresného súdu Banská Bystrica spočívajúci v doručovaní platobného rozkazu podľa § 9 zákona č. 307/2016 Z. z., odporu a výzvy podľa § 14 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z. z. len žalobkyni 1/, je nepochybné, že túto v zmysle priloženého splnomocnenia považoval za zástupcu, ktorého si žalobkyne.

14. CSP sa v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z. z. subsidiárne použije na upomínacie konanie. Na rozdiel od zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, CSP nevylučuje možnosť zastúpenia akoukoľvek právnickou osobou, teda inou ako v CSP výslovne predpokladanou v určitých osobitných sporoch. Okresný súd Banská Bystrica doručoval písomnosti žalobkyni 1/ v súlade s § 110 ods. 1 CSP a v zmysle § 14 ods. 1 a 3 zákona č. 307/2016 Z. z. prihladol na návrh na pokračovanie v konaní urobený žalobkyňou 1/ ako zástupcom žalobkýň 1/ až 4/ ako na úkon urobený prostredníctvom zástupcu v zmysle § 89 ods. 1 CSP v spojení s čl. 13 CSP a postúpil vec súdu podľa neho príslušnému na jej prejednanie podľa CSP.

15. Žalobkyňa 1/ má právnu formu akciovej spoločnosti. Zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov okrem iného stanovuje, prostredníctvom akého typu obchodnej spoločnosti je advokát oprávnený vykonávať advokáciu (§ 12 ods. 1). Takým typom však nie je akciová spoločnosť. Žalobkyne tak v konaní nie sú zastúpené advokátom v intenciách § 90 ods. 1 CSP.

16. V prípade zastúpenia v sporoch obsiahnutých v § 91 CSP zákon vyžaduje, aby bol zvolený zástupca odborne spôsobilým, čím sa rozumie získanie vysokoškolského právnického vzdelania druhého stupňa. Z povahy veci je pritom zrejmé, že také vzdelanie môže získať len študent ako fyzická osoba. Tým je vylúčené, aby v predmetných sporoch bola zvoleným zástupcom obchodná spoločnosť, prostredníctvom ktorej advokát nevykonáva advokáciu.

17. Žalobkyňa 1/ tak nemá postavenie zástupcu, zastupovanie ktorým sa v sporoch obsiahnutých v § 91 CSP pripúšťa. Okresný súd Banská Bystrica však v upomínacom konaní nerozhodol uznesením, že zastúpenie žalobkýň 2/ až 4/ žalobkyňou 1/ nepripúšťa. Zákonodarca nesankcionuje úkony urobené v mene zastúpeného zástupcom, zastupovanie ktorým sa nepripúšťa, ako to je naopak v prípade úkonov urobených bez povinného právneho zastúpenia podľa § 90 ods. 2 CSP. Inak je to však v prípade, ak by procesné úkony boli urobené po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o tom, že sa zastúpenie nepripúšťa, keďže toto uznesenie má účinky len do budúcnosti; nemá vplyv na účinky úkonov urobených v zastúpení. Vydanie takého rozhodnutia sa predpokladá nielen v prípade, ak zástupca zjavne nie je spôsobilý na riadne zastupovanie (§ 89 ods. 2 CSP) alebo ak ako zástupca vystupuje vo viacerých konaniach (tiež § 89 ods. 2 CSP), ale aj v prípade sporov obsiahnutých v § 91 CSP.

18. Najvyšší súd v tejto súvislosti poukazuje na svoje skoršie uznesenia sp. zn. 1Ndob/8/2022 z 13. septembra 2022 a sp. zn. 3Obdo/2/2025 z 31. marca 2025, v ktorých posudzoval účinky úkonu urobeného stranou sporu, ktorá nebola riadne zastúpená v súlade s § 91 CSP. Zo záverov v ňom prijatých nezistil dôvod sa odkloniť.

19. Nesplnenie iných podmienok pre pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa CSP Mestský súd Bratislava III vo svojej písomnosti o nesúhlase neuviedol a ani najvyšší súd nezistil. Okresný súd Banská Bystrica postupoval správne, keď vec postúpil podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z.

20. Vzhľadom na adresu sídla žalovanej v územnom obvode okresu Bratislava I a obchodnoprávnu povahu sporu je kauzálné príslušným na prejednanie veci Mestský súd Bratislava III v zmysle § 22 písm. a) CSP s použitím § 12 ods. 2 CSP, § 13 CSP, § 15 ods. 1 CSP, § 2 ods. 1 a § 3 ods. 2 písm. a) zákona č. 371/2004 Z. z.

21. Najvyšší súd konštatuje, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica nie je dôvodný, a preto rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.